

Sygnatura akt I Ns 388/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Marek Dziwiński

Protokolant Magdalena Mastej

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2018 r. w Kamiennej Górze

na rozprawie sprawy z wniosku J. C.

na rozprawie sprawy z wniosku J. C.

przy udziale T. M., W. M., J. M. (1)

o stwierdzenie nabycia spadku po J. M. (2)

stwierdza, że spadek po J. M. (2)

zmarłej dnia 07.07.2012 r. w J.,

mającej ostatnie miejsce zwykłego pobytu w B.,

na podstawie ustawy nabyli:

- mąż M. M. (1), s. A. – 1/4 części

- syn W. M., s. M. i J. – 1/4 części,

- syn T. M., s. M. i J. – 1/4 części,

- wnuczka J. C., c. G. i A. – 1/4 części.

Sygn. akt I Ns 388/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni J. C. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po J. M. (2) zmarłej 07.07.2012 r., ostatnio zamieszkałej w B..

Uczestnik postępowania T. M. wniósł o stwierdzenie dziedziczenia na podstawie ustawy.

Uczestnik postępowania W. M. wniósł o stwierdzenie dziedziczenia na podstawie testamentu.

Uczestnik postępowania J. M. (1) nie zajął merytorycznego stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

J. M. (3) z domu W., urodzona (...) w W., ostatnio stale zamieszkała w B., zmarła w dniu 7 marca 2012 r.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 3.

J. M. (2) w dniu 19 kwietnia 2011 r. sporządziła testament przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w B. w obecności świadków M. B. i L. S.. Testatorka oświadczyła, że cały swój majątek dorobkowy przekazuje synowi W. M. i wnukowi J. M. (1) w równych częściach oraz wydziedzicza syna T. M., wnuczkę J. C., synową J. M. (4).

Dowód: protokół z oświadczenia ostatniej woli spadkodawcy k. 3 akt I Ns 29/18.

L. S. jest teściową W. M. oraz babcią jego syna J. M. (1).

Dowody: odpis skrócony aktu małżeństwa W. M. k. 19, odpis skrócony aktu małżeństwa L. S. k. 20, zapewnienie spadkowe W. M. z 6.07.2018 r. e-protokół od 00:01:41 do 00:03:58, zapewnienie spadkowe T. M. z 18.05.2018 r. e-protokół rozprawy od 00:06:46 do 00:08:32.

J. M. (2) w chwili śmierci była zamężna z M. M. (1).

Dowód: zapewnienie spadkowe W. M. z 6.07.2018 r. e-protokół rozprawy od 00:02:28 do 00:03:58.

Spadkodawczyni pozostawiła dwóch synów T. M., W. M.. Miała jeszcze jednego syna G. M., który zmarł przed nią -28.02.2004 r.

Dowody: odpis skrócony aktu urodzenia W. M. i T. M. k. 4 oraz odpis skrócony aktu zgonu G. M. k. 4.

Syn spadkodawczyni G. M. pozostawił córkę J. C. urodzoną (...)

Dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa J. C. k. 4.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny ustalono w oparciu o zebrane dokumenty w postaci aktów stanu cywilnego spadkodawczyni i członków jej rodziny, protokołu z testamentem J. M. (2), a także w oparciu o oświadczenia spadkowe synów spadkodawczyni. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zebrane dokumenty nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności, która też nie była przez strony kwestionowana.

J. M. (3) z domu W., urodzona (...) w W., ostatnio stale zamieszkała w B., zmarła w dniu 7 marca 2012 r. pozostawiając testament. Zaprotokołowany testament został złożony w Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze do akt I Ns 29/18. Ostatnia wola spadkodawczyni przybierała formę tzw. testamentu alograficznego. Zgodnie z treścią przepisu art. 951 § 1 i 2 zd. 1 k.c. spadkodawca może sporządzić testament w ten sposób, że w obecności dwóch świadków oświadczy swoją ostatnią wolę ustnie wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa, sekretarza powiatu albo gminy lub kierownika urzędu stanu cywilnego. Oświadczenie spadkodawcy spisuje się w protokole z podaniem daty jego sporządzenia. Protokół odczytuje się spadkodawcy w obecności świadków. Protokół powinien być podpisany przez spadkodawcę, przez osobę, wobec której wola została oświadczona, oraz przez świadków.

Testament J. M. (2) obarczony jest wadą prawną. Świadkiem testamentu była L. S., która jest teściową W. M. i jednocześnie babcią J. M. (1), czyli osób, dla których przewidziano w testamencie korzyść. W myśl przepisu art. 957 § 1 k.c. nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu osoba, dla której w testamencie została przewidziana jakakolwiek korzyść. Nie mogą być również świadkami: małżonek tej osoby, jej krewni lub powinowaci pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia. Z treści protokołu z oświadczenia ostatniej woli J. M. (2) wynikało, że powołała ona do spadku syna W. M. i wnuka J. M. (1). Zatem L. S. nie mogła być świadkiem testamentu, gdyż przysporzenie następowało na korzyść jej zięcia (pierwszy stopień powinowactwa) oraz wnuka (drugi stopień pokrewieństwa). Skutki uchybień w zakresie niezdolności względnej świadka przewiduje przepis art. 957 § 2 k.c., w myśl którego jeżeli świadkiem była jedna z osób wymienionych w paragrafie poprzedzającym, nieważne jest tylko postanowienie, które przysparza korzyści tej osobie, jej małżonkowi, krewnym lub powinowatym pierwszego lub drugiego stopnia albo osobie pozostającej z nią w stosunku przysposobienia. Jednakże gdy z treści testamentu lub z okoliczności wynika, że bez nieważnego postanowienia spadkodawca nie sporządziłby testamentu danej treści,

nieważny jest cały testament. Rozrządzenie na wypadek śmierci przez J. M. (2) przynosić miało korzyść W. M. i J. M. (1) tj. osobom, względem których postanowienia testatorki traktować należało jako nieważne wobec przybrania jako świadka osoby objętej zakazem z przepisu art. 957 § 1 k.c. Po wyeliminowaniu nieważnych postanowień testament alograficzny J. M. (2) z 19 kwietnia 2011 r. nie czyni przysporzeń na jakąkolwiek osobę. Dochodziło zatem do dziedziczenia według zapisów ustawy.

Spadkodawczyni miała męża i dzieci. Osoby te należą do pierwszego kręgu uprawnionych do dziedziczenia. Art. 931 § 1 k.c. stanowi bowiem, iż w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jej małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. G. M. – syn spadkodawczyni, zmarł wcześniej niż spadkodawczyni. Zgodnie z przepisem art. 931 § 2 zd. 1 k.c. jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. W okolicznościach sprawy spadek po zmarłej J. M. (2) nabywają: mąż M. M. (1), dzieci W. M., T. M. oraz wnuczka J. C. – wszyscy po 1/4 części i rozstrzygnięcie takie zawiera sentencja postanowienia.